

Sygn. akt I C 559/16

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 listopada 2016 roku

Sąd Rejonowy w Rawie Mazowieckiej I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSR Jarosław Janeczek
Protokolant:	st. sekr. sąd. Monika Adamczyk

po rozpoznaniu w dniu 22 listopada 2016 roku w Rawie Mazowieckiej

na rozprawie

sprawy z powództwa

(...) Wierzytelności – Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W.

przeciwko

M. W.

o zapłatę

- 1) zasądza od M. W. na rzecz (...) Wierzytelności – Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. kwotę 10422,81 zł (dziesięć tysięcy czterysta dwadzieścia dwa złote i osiemdziesiąt jeden groszy) z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego liczonymi od dnia 30 czerwca 2016 roku do dnia zapłaty;
- 2) oddala powództwo w pozostałej części;
- 3) nadaje wyrokowi w punkcie pierwszym rygor natychmiastowej wykonalności;
- 4) zasądza od M. W. na rzecz (...) Wierzytelności – Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. kwotę 3743,83 zł (trzy tysiące siedemset czterdzieści trzy złote i osiemdziesiąt trzy grosze) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSR Jarosław Janeczek

Sygn. akt I C 559/16

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym do Sądu 30 czerwca 2016 roku (data stempla pocztowego na korespondencji kierowanej do Sądu) powód (...) Wierzytelności Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. domagał się zasądzenia od M. W. kwoty 15582,02 zł z odsetkami ustawowymi maksymalnymi za opróżnienie od kwoty 9430,65 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 6151,37 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty wraz z kosztami procesu.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że dochodzona wierzytelność wynika z braku zapłaty przez pozwanego z tytułu kredytu gotówkowego udzielonego na podstawie umowy zawartej w dniu 18 września 2010 roku pomiędzy pozwanym a (...) Bank S.A.. Pierwotna kwota kredytu wynosiła 14332,70 zł.

Pozwany w sposób rażąco naruszył postanowienia łączącej ich umowy, w części dotyczącej warunków spłaty, wobec czego umowa została mu wypowiedziana. W związku z powyższym na pozwanym ciąży obowiązek zwrotu pobranych środków pieniężnych.

W związku z brakiem zapłaty należności poprzedni wierzyciel wystawił bankowy tytuł egzekucyjny, następnie po uzyskaniu klauzuli wykonalności wystąpił do Komornika z wnioskiem o wszczęcie postępowania egzekucyjnego. Prowadzone przez poprzedniego wierzyciela postępowanie egzekucyjne nie doprowadziło do wyegzekwowania całości należności stwierdzonej bankowym tytułem egzekucyjnym. W celu ponownego wszczęcia postępowania egzekucyjnego przeciwko pozwanemu konieczne jest uzyskanie tytułu wykonawczego na rzecz powoda.

Na podstawie umowy o przelew wierzytelności zawartej pomiędzy powodem a poprzednim wierzycielem w dniu 7 maja 2015 roku powód nabył wierzytelność wobec pozwanego wraz z prawem do naliczania odsetek.

Wartość przedmiotu sporu stanowi kwota 15582,02 zł, na którą składa się:

- 9430,65 zł tytułem niespłaconej kwoty kapitału,
- 3839,78 zł tytułem odsetek karnych naliczonych przez poprzedniego wierzyciela od kwoty niespłaconego kapitału za okres od dnia wystąpienia zaległości w spłacie do dnia cesji wierzytelności., wg stopy procentowej wskazanej w umowie każdorazowo nie wyższej niż stopa odsetek maksymalnych,
- 266,81 zł tytułem kosztów, wezwań, upomnień i opłat poniesionych przez poprzedniego wierzyciela
- 787,54 zł tytułem odsetek umownych naliczonych przez poprzedniego wierzyciela za okres od daty zawarcia umowy bankowej do dnia jej rozwiązania wg stopy odsetek określonej w umowie nie wyższej niż stopa odsetek maksymalnych,
- 1257,24 zł tytułem odsetek karnych naliczane od kwoty niespłaconego kapitału od dnia 8 maja 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku w wysokości czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP i w okresie od 1 stycznia 2016 roku do dnia poprzedzającego dzień wniesienia pozwu w niniejszej sprawie w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opróżnienie.

Strona pozwana, mimo prawidłowego powiadomienia, nie stawiła się na rozprawę i nie zajęła stanowiska w sprawie w żadnej formie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. W. zawarła z (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą we W. w dniu 18 września 2010 roku umowę pożyczki numer NP\ (...). Przedmiotem pożyczki była kwota 14332,71 zł. Pożyczka zgodnie z umową miała być spłacona w 60 ratach do dnia 11 września 2015 roku. W przypadku braku spłaty pożyczki pożyczkobiorca zastrzegł sobie oprocentowanie umowne równe czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego.

(dowód: poświadczona za zgodność z oryginałem przez występującego w sprawie pełnomocnika kserokopia umowy pożyczki, k. 29-34)

W dniu 7 maja 2015 roku (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą we W. zawarł z (...) Wierzytelności Niestandaryzowanym Sekurytyzacyjnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym z siedzibą w W. umowę przelewu wierzytelności, na podstawie której przeniósł na Fundusz przysługujące mu z tytułu umów wierzytelności o wartości nominalnej 208000195,73 zł, wśród których była również wierzytelność z tytułu umowy NP\ (...) zawartej z M. W..

(dowód: poświadczona za zgodność z oryginałem przez występującego w sprawie pełnomocnika kserokopia umowy cesji, k.14-15)

W dniu 28 maja 2015 roku strona powodowa sporządziła dokument wezwanie do zapłaty skierowane do M. W.. W jego treści Fundusz poinformował pozwanego o cesji wierzytelności z dnia 7 maja 2015 roku i jednocześnie wezwał do zapłaty kwoty 14382,66 zł na którą złożyło się kwota 9430,65 zł tytułem kapitału, kwota 3839,78 zł tytułem odsetek karnych na dzień 7 maja 2015 roku naliczonych przez bank, kwota 787,54 zł tytułem odsetek umownych na dzień 7 maja 2015 roku naliczonych przez bank, kwota 57,88 zł tytułem odsetek naliczonych do 4 czerwca 2015 roku, kwota 266,81 zł tytułem kosztów.

(dowód: poświadczona za zgodność z oryginałem przez występującego w sprawie pełnomocnika kserokopia wezwania do zapłaty, k.27-28)

Postanowieniem z dnia 5 lipca 2013 roku Sąd Rejonowy w Skierniewicach VIII Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w R. w sprawie o sygn. akt VIII Co 593/13 nadał klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nr (...) wystawionemu w dniu 28 maja 2013 roku przez wierzyciela (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą we W. przeciwko dłużnikowi M. W. z ograniczeniem jego odpowiedzialności do kwoty 42998,13 zł

(dowód: poświadczona za zgodność z oryginałem przez występującego w sprawie pełnomocnika kserokopia postanowienia, k.35)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest uzasadnione częściowo.

W pierwszej kolejności należy odnieść się do kwestii dotyczącej formy wydanego orzeczenia.

Zdaniem Sądu w niniejszej sprawie zaszyły podstawy do wydania wyroku zaocznego.

Zgodnie z art. 339 §1 k.p.c. jeżeli pozwany nie stawiał się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny.

Jednakże, pomimo niestawiennictwa pozwanego na rozprawie sąd nie może wydać wyroku zaocznego, jeżeli: pozwany żądał przeprowadzenia rozprawy w swej nieobecności albo składał już w sprawie wyjaśnienia ustnie lub na piśmie (art. 340 k.p.c.), albo sąd stwierdzi nieprawidłowość w doręczeniu wezwania albo jeżeli nieobecność pozwanego jest wywołana nadzwyczajnym wydarzeniem lub inną znaną sądowi przeszkodą, której nie można przezwyciężyć (art. 214 §1 k.p.c.). Sąd nie wyda ponadto wyroku zaocznego, jeżeli na pierwszej rozprawie, poza pozwanym, nieobecny jest także powód, który nie żądał rozpoznania sprawy w swej nieobecności, gdyż w tym przypadku sąd zawiesza postępowanie (art. 177 §1 pkt 5 k.p.c.).

Strona pozwana w sprawie w żaden sposób nie wdała się w spór co do istoty sprawy, nie stawiała się na rozprawę pomimo, iż była o jej terminie prawidłowo zawiadomiona, nie złożyła też odpowiedzi na pozew ani w żaden inny sposób nie zajęła stanowiska w sprawie. Nie wniosła również o przeprowadzenie rozprawy w swojej nieobecności. Okoliczności sprawy nie wskazują także, aby zaistniały jakieś szczególne przeszkody uniemożliwiające jej stawiennictwo na wezwanie Sądu. Co prawda pełnomocnik powoda również nie był obecny na rozprawie, ale złożył wniosek o jej przeprowadzenie pod jego nieobecność.

Zatem w świetle powyższych okoliczności zachodziły podstawy do wydania wyroku zaocznego.

W myśl art. 339 § 2 k.p.c. Sąd wydając wyrok zaoczny, przyjmuje za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych

w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa.

Oznacza to, że sąd wydając wyrok zaoczny nie dokonuje weryfikacji prawdziwości twierdzeń o faktach przytoczonych przez powoda, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa.

Powyższa regulacja stanowi specyficzną sankcję za naruszenie ciężaru procesowego – wdania się w spór co do istoty sprawy (art. 221 k.p.c.), zrównując w skutkach brak zajęcia stanowiska przez pozwanego z przyznaniem przez niego okoliczności faktycznych (art. 230 k.p.c.)

Twierdzenia pozwu uznaje się za budzące uzasadnione wątpliwości m.in. w sytuacji, gdy dowody i twierdzenia przedstawione przez powoda są niekompletne, pozostawiają wątpliwości co do okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sporu, nie przedstawiają pełnego obrazu rzeczywistości, wskazują na brak legitymacji procesowej powoda lub pozwanego, czy są sprzeczne ze złożonymi przez powoda dokumentami.

W takiej sytuacji Sąd wydając wyrok, nie może oprzeć się wyłącznie na twierdzeniach powoda i należy przeprowadzić postępowanie dowodowe celem wyjaśnienia powstałych wątpliwości (por. wyrok Sądu Najwyższego z 14 sierpnia 1972 r., III CR 153/72 OSNCP 1973 z. 5, poz. 80).

W sprawie niniejszej co prawda strona pozwana nie zaprzeczyła istnieniu wierzytelności, bowiem nie zajęła w ogóle stanowiska w sprawie, to jednak

w ocenie Sądu przytoczone przez powoda okoliczności faktyczne budzą uzasadnione wątpliwości, co uniemożliwiało wydanie wyroku zaocznego uwzględniającego roszczenie w oparciu o twierdzenia faktyczne pozwu.

Zastrzeżenia Sądu były związane zwłaszcza z lakonicznością uzasadnienia pozwu i brakiem wskazania jakichkolwiek elementów umowy łączącej pozwanego z wierzycielem pierwotnym. Wyjątkiem jest tutaj kwota pierwotnego kredytu – powód określił ją na 14332,70 zł.

Nie jest to jednak wystarczające albowiem powód nie wskazał innych warunków umowy pożyczki – to jest tego czy miał być spłacony jednorazowo i do kiedy, czy pozwany dokonywał wpłat i w jakiej wysokości.

Powód nie wskazał także żadnego elementu powalającego na obliczenie należnych od strony pozwanej odsetek.

Nie wskazał, kiedy to strona pozwana popadła w zwłokę (daty wymagalności, od której należałoby naliczać odsetki), co do jakiej kwoty (kwoty zaległości od której należałoby obliczyć wysokość należnych odsetek), daty kiedy zwłoka dłużnika ustala (to jest daty do której należałoby obliczać wysokość należnych odsetek) oraz obowiązującej w umowie stawki oprocentowania mającej zastosowanie do obliczenia tych odsetek.

Nie wskazano również żadnej konkretyzacji roszczenia w zakresie kosztów wezwań, upomnień i opłat (zarówno nie wskazano uregulowań umownych w tym zakresie, ani nie wskazano żadnych okoliczności faktycznych wskazujących powstanie takich obowiązków zapłaty po stronie pozwanej).

Powód wskazywał, że pierwotny wierzyciel prowadził postępowanie egzekucyjne, ale nie wskazał jego konkretnych rezultatów.

Wyklucza to tym samym zastosowanie przytoczonego wyżej art. 339 §2 k.p.c., skoro w zakresie wysokości roszczenia, powód nie przedstawił żadnych twierdzeń, które mogłyby być uznane za prawdziwe.

Samo zaś podanie kwot dochodzonych tytułem należności głównej i odsetek, zdaniem sądu, nie stanowi wystarczającego przytoczenia faktów, które są niezbędne do dokonania subsumcji materialnoprawnej, stanowiącej faktyczną i materialnoprawną podstawę wyroku. Sąd obowiązany jest bowiem, nawet przy uznaniu twierdzeń powoda za prawdziwe, dokonać prawidłowej oceny zasadności żądania pozwu opartego na tych twierdzeniach, z punktu

widzenia prawa materialnego (por. wyrok SN z dnia 15 września 1967 r., III CRN 175/67, OSNC 1968, nr 8-9, poz. 142; wyrok SN z dnia 31 marca 1999 r., I CKU 176/97, Prok. i Pr. 1999, nr 9, s. 30).

Samo opieranie się na kwotach żądania czyniłoby całkowitą fikcją ocenę matrialnoprawną zgłoszonych roszczeń.

Mając na uwadze, że nie można było uznać za prawdziwe twierdzeń faktycznych powoda zawartych w pozwie, Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe i poczynił ustalenia faktyczne w oparciu o dokumenty złożone przez powoda.

Powód wywodzi swoje roszczenie z faktu zawarcia umowy przelewu (art. 509 §1 k.c.) z wierzycielem pierwotnym, który z kolei zawarł umowę bankową ze stroną pozwaną.

W stanie faktycznym sprawy obydwie wskazane powyżej okoliczności nie budzą wątpliwości. Zatem powód wykazał swoją legitymację czynną w niniejszym procesie.

Następnie powód dowiódł, iż pierwotny wierzyciel pożyczył pozwanemu kwotę 9430,65 zł, którą ten miał zwrócić do 11 września 2015 roku. Okoliczności sprawy wskazują, że do zwrotu nie doszło w umówionym terminie.

Tym samym uzasadnione jest żądanie zapłaty kwoty 9430,65 zł. Kwota ta jest niższa niż kwota pożyczona, a więc to pozwany winien wykazać że ją spłacił wierzycielowi.

Nadto powodowi należą się skapitalizowane odsetki w wysokości 10 % w skali roku (tj. czterokrotność stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego jak to przewidywała umowa) od kwoty 9430,65 zł za okres od dnia 12 czerwca 2015 roku (dzień po ostatecznym terminie zapłaty pożyczki) do dnia 29 czerwca 2016 roku w kwocie 992,16 zł.

Wobec powyższego powodowi przysługuje od pozwanego łącznie kwota 10422,81 zł (9430,65 zł + 992,16 zł = 10422,81 zł), co znalazło swój wyraz w punkcie pierwszym wyroku.

Uzasadnione jest również żądanie powoda dalszych odsetek za opóźnienie. Zgodnie z art. 481 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Przy czym jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych. Jednakże, gdy wierzytelność jest oprocentowana według stopy wyższej niż stopa ustawowa, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy.

Strony w umowie przewidziały odsetki za opóźnienie w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego i w związku z tym Sąd takie odsetki zastosował.

Natomiast Sąd uznał, że powództwo w pozostałym zakresie nie zasługuje na uwzględnienie.

Po pierwsze jak już wyżej wskazano powód nie przedstawił twierdzeń faktycznych wskazujących, że wykonał jakiegokolwiek czynności faktyczne w zakresie wysyłania wezwań i upomnień, które były przewidziane w umowie. Nie wskazał, kiedy i jakie czynności podjął.

Nie sposób więc stwierdzić na podstawie dowodów przedstawionych przez powoda czy i jaka część kwot żądanych z tytułu wezwań, upomnień i opłat poniesionych przez poprzedniego wierzyciela jest uzasadniona.

Powód również nie przedstawił żadnych twierdzeń faktycznych w zakresie odsetek (kwoty zaległości i jej daty wymagalności). Nie wiadomo, które raty pozwany zapłacił, w jakiej wysokości i czy w terminie.

Powód sam nie wie jak policzył żądane przez siebie odsetki w kwocie 3839,78 zł i 787,54 zł i w treści pozwu posługuje się zwrotami które nie pozwalają wskazać od jakiej kwoty zostały naliczone odsetki, od jakiej konkretnie daty kalendarzowej i jaką konkretną stopę procentową zastosowano.

Powód wskazał konkretnie i weryfikowanie jedynie jak policzył odsetki w kwocie 1257,24 zł. Jednakże z jego twierdzeń wynika, że zrobił to nieprawidłowo albowiem zastosował w pewnym okresie (po 1 stycznia 2016 roku) wyżej odsetki (dwukrotność odsetek ustawowych) niż wynikające z umowy (czterokrotność stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego).

Brak sensownych twierdzeń faktycznych powoda na temat odsetek nie pozwala Sądowi na ustalenie wysokości ewentualnie należnych bankowi (wierzycielowi pierwotnemu) odsetek.

Przedstawienie okoliczności faktycznych istotnych w sprawie jest warunkiem sine qua non wykazania zasadności powództwa, i dopiero zgłoszenie okoliczności faktycznych, na których oparte jest żądanie pozwu, podlega dowodzeniu (art. 227 k.p.c.) lub od tego dowodzenia jest zwolnione wskutek istnienia notorii (art. 228 k.p.c.), ich przyznania przez drugą stronę (art. 229 k.p.c.) lub ich przemilczenia przez przeciwnika procesowego (art. 230 k.p.c.), ewentualnie wskutek ich objęcia domniemaniem faktycznym (art. 231 k.p.c.) lub prawnym.

Strona nie może, zatem ograniczyć się jedynie do zgłoszenia dowodów [w tym wypadku przedłożenia umowy bankowej], z pominięciem podniesienia okoliczności faktycznych, na które te dowody zgłasza, bowiem nie jest rolą sądu w procesie wywodzenie okoliczności faktycznych ze zgłoszonych dowodów, przenoszące właściwie wyniki postępowania dowodowego do sfery domysłów, jakie okoliczności faktyczne strona wywodzi z przedstawionych dowodów, lecz weryfikacja twierdzeń strony w oparciu o przedstawione wyżej reguły dowodzenia.

Tym samym należy stwierdzić, że pierwotna wierzytelność, zarówno w zakresie odsetek, jako i kosztów, nie została wykazana i zapewne nawet nie istnieje.

Konsekwencją zasądzenia roszczenia orzeczeniem zaocznym było zaopatrzenie z urzędu wyroku w tej części w rygor natychmiastowej wykonalności (art. 333 § 1 pkt 3 k.p.c.), o czym Sąd orzekł w punkcie trzecim wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c., zgodnie, z którym każda ze stron procesu ponosi jego koszty w takiej części, w jakiej proces przegrała.

Z kwoty 15582,02 zł stanowiącej wartość przedmiotu sporu, zasądzona została na rzecz powoda kwota 10422,81 zł, stanowiąca 66,89 % wartości przedmiotu sporu.

Zgodnie z zasadą stosunkowego rozdzielenia kosztów strony powinny ponieść koszty w proporcjach: strona powodowa 33,11 %, a strona pozwana 66,89 %.

Łączne koszty procesu wyniosły 5597,00 zł, wyłącznie po stronie powodowej (780 zł opłaty sądowej, 4800 zł wynagrodzenia pełnomocnika procesowego i 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa).

Powoda zgodnie z podaną proporcją powinny obciążyć koszty w kwocie 1853,17 zł, skoro jednak faktycznie poniósł koszty w kwocie 5597,00 zł, należy się mu zwrot kwoty 3743,83 zł od strony przeciwnej.

SSR Jarosław Janeczek